

DELEGATURA

UOKiK W KATOWICACH

RKT-61-07/09/SB

Katowice, 08.09.2009r.

DECYZJA Nr RKT-24/2009

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939) oraz § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887) po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko „OKF-SERVICE” Sp. z o.o. z siedzibą w Mikołowie,
– w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów bezprawne działanie „OKF-SERVICE” Sp. z o.o. w Mikołowie polegające na stosowaniu we wzorcu umownym postanowienia wpisanego do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zm.) o treści:

„Wszelkie spory powstałe w związku z niniejszą umową, które nie dają się rozstrzygnąć ugodowo zostaną poddane rozstrzygnięciu Sądów Powszechnych właściwych dla siedziby Wykonawcy”,
i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 23.01.2009r.

II. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów bezprawne działanie „OKF-SERVICE” Sp. z o.o. w Mikołowie polegające na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie zamieszczenie w „Warunkach gwarancji” pełnych informacji o: terytorialnym zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co jest sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z zm.)

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 23.01.2009r.

III. Na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. w zw. z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) **umarza się jako bezprzedmiotowe** wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez „OKF-SERVICE” Sp. z o.o. w Mikołowie, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na określeniu w umowach wysokości kary umownej z tytułu opóźnienia w podpisaniu protokołu, przekraczającej wysokość odsetek maksymalnych zdefiniowanych w art. 359 § 2¹⁻² k.c.

IV. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakłada się na „OKF-SERVICE” Sp. z o.o. w Mikołowie, kary pieniężne płatne do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie:

- 1) opisanym w punkcie I sentencji niniejszej decyzji w wysokości 721,49 PLN (słownie złotych: siedemset dwadzieścia jeden i 49/00),
- 2) opisanym w punkcie nr II sentencji niniejszej decyzji w wysokości 4809,95 PLN (słownie złotych: cztery tysiące osiemset dziewięć i 95/00).

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej organem antymonopolowym) z urzędu przeprowadzone zostało postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością „OKF-SERVICE” Sp. z o.o. w Mikołowie (zwanej dalej OKF-SERVICE, Spółką lub przedsiębiorcą) występowało naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zwanej też dalej ustawą antymonopolową).

W dniu 15.01.2009r. postanowieniem nr 1 (Karty nr 1-2) wszczęte zostało z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania bezprawnych działań noszących znamiona praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, które mogły stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy antymonopolowej, polegających na:

- 1) wykorzystywaniu w zawieranych z konsumentami umowach postanowienia, które może być uznane za tożsame z wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296 z zm.) o treści: § 6 pkt 2 „Wszelkie spory powstałe w związku z niniejszą umową, które nie dają się rozstrzygnąć ugodowo zostaną poddane rozstrzygnięciu Sądów Powszechnych właściwych dla siedziby Wykonawcy.”,
- 2) bezprawnym określeniu w umowie wysokości kary umownej z tytułu opóźnienia w podpisaniu protokołu, przekraczającej odsetki maksymalne określone zgodnie z art. 359 § 2¹⁻² k.c.,
- 3) naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie zamieszczenie w „Warunkach gwarancji” pełnych informacji o: terytorialnym zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co może być uznane za sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z zm.).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania, OKF-SERVICE pismem z dnia 23.01.2009r. wyjaśniło co następuje (Karty nr 27-28). Podjęte zostały starania w celu skorygowania treści umów zawieranych z konsumentami, a także czynności mające na celu zapobieżeniu zaistniałej sytuacji w przyszłości. Spółka przedstawiła nowy wzorzec umowy oraz kartę gwarancyjną, które zgodnie z przedstawionym oświadczeniem są stosowane od dnia 23.01.2009r.

Dodatkowo Spółka zobowiązała się do podjęcia czynności w celu wycofania z istniejących już w obrocie prawnym umów, postanowień kwestionowanych przez organ antymonopolowy.

Spółka złożyła wyjaśnienia, iż zarówno wzór umowy na wykonywanie robót budowlano-montażowych, jak i karta gwarancyjna zakwestionowane przez organ antymonopolowy, były stosowane przy zawieraniu umów z konsumentami od 1.01.2008r.

W kolejnym piśmie z dnia 19.02.2009r. zostało wyjaśnione co następuje (Karty nr 73-74). Spółka podjęła decyzję o przedsięwzięciu działania mającego na celu wycofanie z istniejących już w obrocie prawnym umów postanowień kwestionowanych przez organ antymonopolowy. Polegało ono na zamieszczeniu oświadczenia w prasie o zasięgu obejmującym województwo śląskie tj. teren, na którym mieszkają konsumenci, którzy zawierali umowy.

Dodatkowo oświadczono, iż kara umowna, określona w § 4 pkt 2 wzorca umowy nigdy nie została w stosunku do żadnego z konsumentów zastosowana.

Wyjaśniono również, iż karta gwarancyjna była stosowana przy zawieraniu umów z konsumentami jedynie w województwie śląskim. Obecnie została ona zmieniona. Zakwestionowany dokument nie jest już stosowany.

Przedsiębiorca udokumentował opublikowanie powyżej opisanego oświadczenia, poprzez dostarczenie kserokopii strony gazety „Polska Dziennik Zachodni” z dnia 30.03.2009r. zawierającej przedmiotowe ogłoszenie (Karta nr 91)

Organ antymonopolowy ustalił, co następuje:

W trakcie postępowania, organ antymonopolowy ustalił, że przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą polegającą m.in. na wykonywaniu robót remontowo-budowlanych na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (Karty nr 54-57).

W umowach o roboty budowlano-montażowe zawarte były postanowienia:

§ 6 pkt 2 „Wszelkie spory powstałe w związku z niniejszą umową, które nie dają się rozstrzygnąć ugodowo zostaną poddane rozstrzygnięciu Sądów Powszechnych właściwych dla siedziby Wykonawcy.”,

§ 4 pkt 2 „W przypadku nieuzasadnionej odmowy podpisania protokołu końcowego przez Zamawiającego, Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną w wysokości 1% wynagrodzenia Wykonawcy brutto o którym mowa w § 2 pkt 1 i 2 umowy, za każdy dzień opóźnienia w podpisaniu protokołu.” (Karty nr 7, 15, 17).

„Warunki gwarancji” nie zawierały informacji o: terytorialnym zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową (Karty nr 7, 8, 15, 17).

Z dniem 23.01.2009r. przedsiębiorca dokonał zmiany treści wzorca umowy. § 4 pkt 2 otrzymał brzmienie „W przypadku nieuzasadnionej odmowy podpisania protokołu końcowego przez Zamawiającego, Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną w wysokości 0,065% wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 2 pkt 1 i 2 umowy, za każdy dzień opóźnienia w podpisaniu protokołu”. Natomiast § 6 pkt 2 został usunięty (Karta nr 31).

Zgodnie ze złożoną deklaracją od dnia 23.01.2009r. stosowane są nowe warunki gwarancji. Nowy dokument zawiera następującą treść: „Niniejsza gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza, ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową.” „Ochrona gwarancyjna może być realizowana tylko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.” (Karta nr 32).

W trakcie przeprowadzonego postępowania przedsiębiorca z własnej inicjatywy w dniu 30.03.2009r. opublikował ogłoszenie prasowe w „Polska Dziennik Zachodni” o następującej treści:

„OKF SERVICE” Sp. z o.o. 43-190 Mikołów ul. Reymonta 11b; NIP 635-10-01-56, REGON 272309790, Kapitał zakładowy w wysokości 50.000 PLN. Dokumentacja Spółki przechowywana jest w Sądzie Rejonowym Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy KRS, KRS nr 0000185693, konto Mikołowski BS nr 8436 0003 0000 0022 9522 0001.

Ogłoszenie dla konsumentów, którzy zawarli umowy o roboty budowlano-montażowe.

Szanowni Państwo,

Uprzejmie informujemy, iż zawarte w umowie postanowienia o następującej treści:

„§6 pkt 2 Wszelkie spory powstałe w związku z niniejszą umową, które nie dają się rozstrzygnąć ugodowo, zostaną poddane rozstrzygnięciu Sądów powszechnych właściwych dla siedziby Wykonawcy”

„§4 pkt 2 W przypadku nieuzasadnionej odmowy podpisania protokołu końcowego przez Zamawiającego, Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną w wysokości 1% wynagrodzenia

Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 2 pkt 1 i 2 umowy, z każdy dzień opóźnienia w podpisaniu protokołu”

mogą być uznane za niekorzystne i naruszające Państwa interesy, dlatego też zobowiązujemy się do ich nie stosowania, postanowienia te nie wiążą Państwa.

Równocześnie informujemy, iż udzielona Państwu gwarancja obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a nadto, że udzielona gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza, ani nie zawiesza Państwa uprawnień wynikających z niezgodności towaru z umową.” (Karta nr 91).

W toku niniejszego postępowania organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy antymonopolowej zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ustawa antymonopolowa w art. 24 ust. 2 i 3 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej, nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania.

Jako „sprzeczne z prawem” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny: zabronione i zagrożone sankcją karną, czyny zabronione pod sankcjami dyscyplinarnymi, czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym. Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa. /Por. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji Komentarz, pod redakcją prof. dr hab. Janusza Szewczyka, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s.117 - 118/

Wobec powyższego, aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

- bezprawne działanie przedsiębiorcy,
- działanie narusza zbiorowe interesy konsumentów.

I W zakresie punktu I sentencji decyzji oceniana praktyka dotyczyła stosowania postanowienia umowy o roboty budowlano-montażowe, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ K.p.c.

§ 6 pkt 2 „Wszelkie spory powstałe w związku z niniejszą umową, które nie dają się rozstrzygnąć ugodowo zostaną poddane rozstrzygnięciu Sądów Powszechnych właściwych dla siedziby Wykonawcy”.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonując oceny postanowienia umownego ocenia określony zapis i w momencie jego wpisania do rejestru klauzula przestaje być postanowieniem konkretnego wzorca umownego, a staje się samodzielnie funkcjonującą zasadą, która została zakwestionowana. Ze względu na rozszerzoną skuteczność klauzul (art. 479(43) K.p.c.) spełnia ona funkcję podobną do przepisów prawa.

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r. (sygn. akt III SZP 3/06), Sąd stwierdził co następuje. „Sąd Najwyższy akceptuje stanowisko doktryny, zgodnie z którym wpis postanowienia wzorca do rejestru skutkuje tym, że zakazane jest posługiwanie się wpisaną klauzulą we wszystkich wzorcach umów, pod rygorem sankcji z art. 58 kc. Potwierdza to dotychczasowe orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak również treść przykładowego katalogu niedozwolonych postanowień umownych, który został sformułowany w oderwaniu od rodzaju umowy lub gałęzi gospodarki, w której umowa została zawarta. Za takim rozwiązaniem, obok argumentów językowo-systemowych, przemawiają także względy celowościowe i funkcjonalne, których uwzględnianie w sprawach takich jak niniejsza jest powszechnie akceptowane (zob. m.in. uchwała SN z dnia 19 grudnia 2003 r. III CZP 95/2003 OSNC 2005/2 poz. 25). Przyjęcie powyższego rozwiązania pozwala uniknąć sytuacji, w której konieczne jest prowadzenie kilku postępowań, z których każde musiałoby kończyć się identycznym rozstrzygnięciem merytorycznym. Stanowisko to znajduje również oparcie w charakterze postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, którego celem podstawowym jest usunięcie postanowień wzorca uznanych za niedozwolone z obrotu ze skutkiem nie tylko dla stron procesu, lecz także wobec osób trzecich (erga omnes) (uchwała z dnia 19 grudnia 2003 r. III CZP 95/2003 OSNC 2005/2 poz. 25). Przedmiotem kontroli nie jest bowiem kwestia ustalenia treści umowy w drodze wykładni, ale wyjaśnienie, czy konkretne postanowienie wzorca umownego stanowi niedozwoloną klauzulę umowną i z tej przyczyny nie wiąże nie tylko stron postępowania, ale nieograniczonego kręgu konsumentów. Chodzi tu o kontrolę abstrakcyjną, skuteczną erga omnes, nie zaś o ograniczoną w skutkach do stron wykładnię konkretnej umowy (wyrok SN z dnia 6 października 2004 r. I CK 162/2004 Monitor Prawniczy 2004/21 str. 966)”.

„Sąd Najwyższy uznaje również, iż jeżeli SOKiK uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do rejestru, o którym mowa w art. 479[45] § 2 kpc, to praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 uokik dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty klauzuli”.

Pomimo, iż powyżej powołana uchwała zapadła pod rządami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2000r., to orzecznictwo to należy uznać za aktualne także w obecnym stanie prawnym. Na gruncie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2007r. rozważana kwestia została uregulowana w analogiczny sposób, a zatem nie występują różnice, które nakazywałyby odejście od ustalonej linii orzecznictwa i w konsekwencji tego odmienną ocenę prawną badanego zagadnienia.

Kwestionowane w pkt I postanowienie oraz postanowienia poniżej przytoczone wpisane do rejestru, pomimo różnic w sformułowaniu treści, mają tożsamy charakter, a skutek ich stosowania jest identyczny.

Postanowienie przytoczone poniżej zostało uznane za niedozwolone wyrokiem z dnia 4 czerwca 2003r. Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów sygn. akt XVII Amc 60/02, a do rejestru niedozwolonych postanowień umownych wpisane w dniu 14 sierpnia 2003r. pod numerem 77, w sprawie z powództwa Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Bartoszycach przeciwko Europejskiemu Funduszowi Budowlanemu Sp. z o.o. we Wrocławiu.

„Strony niniejszej umowy zobowiązują się do dołożenia wszelkich starań w celu polubownego rozstrzygnięcia ewentualnych sporów. Sądem właściwym do rozstrzygania będzie sąd miejsca siedziby EFB”.

Również postanowienie przytoczone poniżej zostało uznane za niedozwolone wyrokiem z dnia 27 czerwca 2003r. sygn. akt XVII Amc 50/01 przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a następnie wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych w dniu 14 sierpnia 2003r. pod numerem 76, w sprawie z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeciwko Międzynarodowej Korporacji Gospodarczej „InCo” Sp. z o.o. w Tychach.

„Strony wykorzystają wszelkie możliwości do polubownego rozwiązania ewentualnych spraw wynikających z niniejszej umowy. Sprawy wymagające rozstrzygnięcia sądowego będą prowadzone przed Sądem Rejonowym w Tychach lub przed Sądem Okręgowym w Katowicach”.

Postanowienie o zbliżonej treści jak zakwestionowane zostało również uznane za niedozwolone wyrokiem z dnia 31 stycznia 2003r. Sygn. akt XVII Amc 31/02 przez Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a następnie wpisana do rejestru niedozwolonych postanowień umownych w dniu 30 czerwca 2003r. pod numerami 41. W sprawie z powództwa Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Słupcy przeciwko Sławomirowi Braszka prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane „REM-BUD” w Gnieźnie. Sąd uznał za niedozwolone i zakazał stosowania postanowienia w brzmieniu:

„Wszelkie spory wynikłe na tle zawartej umowy podlegają wyłączności sądu powszechnego dla siedziby firmy przyjmującej zamówienie”.

Pomimo faktu, iż porównywane postanowienia nie brzmią literalnie tak samo, jednak w taki sam sposób określają właściwość sądu, który jest według umowy właściwy do rozstrzygania sporów. Postanowienia: kwestionowane oraz wpisane do rejestru, ograniczają możliwość rozstrzygania sporów do sądu właściwego ze względu na siedzibę usługobiorcy. Takie narzucenie Sądu, który ma rozstrzygnąć o sporze jest sprzeczne z Kodeksem cywilnym. Biorąc pod uwagę powyższą wykładnię, można przyjąć, iż zacytowane postanowienia w swej treści są tożsame i wyczerpują treść niedozwolonego postanowienia umownego zdefiniowanego w art. 385³ pkt 23 k.c., za które uważa się postanowienie narzucające rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy. Zapisy te wyłączają rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy według właściwości przemiennej, w świetle art. 33, 34, 35 i 36 k.p.c.

Tym samym postanowienia w taki sam sposób naruszają interesy konsumentów, a więc zakwestionowane postanowienie mieści się w hipotezach klauzul wpisanych do rejestru.

Przedmiotowa praktyka dotyczyła stosowania postanowienia umowy, które naruszało interesy konsumentów poprzez, naruszenie zasady przemiennej właściwości sądu, tak więc dotyczyła warunków umów ważnych zarówno dla konsumentów, którzy chcą zawrzeć umowy, jak i tych, którzy już je zawarli. Tym samym przedmiotowa praktyka mogła naruszać interesy nieograniczonej grupy osób. Brak w działalności przedsiębiorcy jakichkolwiek barier określających konkretną grupę osób, które mogły skorzystać z oferty. Faktycznie każdy konsument chcący zakupić i zamontować produkty oferowane przez przedsiębiorcę ma do tego prawo. W przedmiotowym przypadku potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy. Tym samym zakwestionowana praktyka narusza interesy konsumentów, którzy zawarli i realizują umowy, a także przyszłych potencjalnych klientów. Umowy mogą zawrzeć wszystkie osoby nią zainteresowane, a więc oferta zawarcia *umów o roboty budowlano-montażowe* skierowana jest do nieograniczonej grupy konsumentów.

W trakcie postępowania przedsiębiorca pismem z dnia 23.01.2009r. poinformował, iż przedstawiony organowi antymonopolowemu wzór umowy był stosowany do umów z konsumentami zawieranych od 1.01.2008r. do 23.01.2009r. (Karta 27). Przedmiotowy fakt został potwierdzony pierwszą zawartą z konsumentem umową w dniu 26.01.2009r. w oparciu o nowy wzór umowy (Karta nr 45). Przedstawiona umowa zawarta w oparciu o nowy wzór nie zawierała już zakwestionowanego postanowienia.

Na podstawie analizy treści przedstawionych umów stwierdzono, iż ich realizacja następuje w niedługim czasie od zawarcia. W przypadku jednej z umów zawartej w dniu 8.03.2008r., została ona wykonana 14.04.2008r. W przypadku kolejnych umów zawartych w dniu 11.04.2008r. termin wykonania wyznaczono na maj 2008r. (Karty nr 15-20).

Przedsiębiorca dodatkowo podjął działania mające na celu wyeliminowanie możliwości zaistnienia niekorzystnych skutków stosowania zakwestionowanego postanowienia poprzez zamieszczenie ogłoszenia prasowego w „Polska Dzienniku Zachodnim” z dnia 30.03.2009r. w

którym konsumenci zostali poinformowani, iż zakwestionowane postanowienie już ich nie wiąże (Karta nr 91).

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, a także upływ czasu od wprowadzenia do stosowania nowych wzorców umów, przyjęte zostało, iż przedsiębiorca podjął działania, które uznane zostały jako zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

W związku z powyższym uzasadnione stało się uznanie na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy antymonopolowej, praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzenie zaniechania jej stosowania z dniem 23.01.2009r.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt I sentencji.

II W zakresie punktu II sentencji decyzji oceniana praktyka naruszała obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie zamieszczenie w „Warunkach gwarancji” pełnych informacji o: terytorialnym zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co zostało uznane za sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. Nr 141, poz. 1176 z zm.) – zwanej dalej również ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży.

Zgodnie z art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży, w dokumencie gwarancyjnym należy zamieścić podstawowe dane potrzebne do dochodzenia roszczeń z gwarancji, w tym w szczególności nazwę i adres gwaranta lub jego przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej, czas trwania i terytorialny zasięg ochrony gwarancyjnej. Ponadto powinno być w nim zawarte stwierdzenie, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową.

Informacja określająca terytorialny zasięg ochrony gwarancyjnej ma zapewnić konsumentom wiedzę, na jakim obszarze produkt może być zainstalowany, aby zapewniona była ochrona gwarancyjna.

Zgodnie z ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży, warunki gwarancyjne muszą posiadać zapis informujący, że konsument może dochodzić roszczeń nie tylko na podstawie gwarancji, ale również innych przepisów ogólnych wynikających z niezgodności towaru z umową.

Nieotrzymanie wszystkich informacji o przysługujących konsumentom prawach, oraz o terenie, na którym zapewniona jest ochrona gwarancyjna, zostało uznane za naruszające prawo konsumentów do otrzymania pełnych, rzetelnych i prawdziwych informacji, uprawniających do dochodzenia roszczeń nie tylko na podstawie warunków gwarancji. Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży określa minimalne obowiązki sprzedawcy co do sprzedawanych produktów, których nie można ograniczyć. Zamieszczenie informacji, iż warunki gwarancji nie ograniczają ani nie zawieszają uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, ma na celu poinformowanie konsumentów o ich dodatkowych prawach wynikających z ustawy. Dzięki tej informacji, konsument ma świadomość, iż dochodząc roszczeń ma prawo powoływać się na inne regulacje, a nie tylko na warunki gwarancyjne.

Przedmiotowa praktyka naruszała interesy tej samej grupy osób, która została określona w uzasadnieniu do pkt I sentencji decyzji.

Na podstawie przesłanek zawartych w powyższym uzasadnieniu stosowania praktyki, organ antymonopolowy stwierdził, że była ona bezprawna oraz naruszała interesy konsumentów.

W związku z faktem, że zaistniały łącznie obie przesłanki, tj. bezprawność działań oraz naruszenie interesów nieograniczonej grupy konsumentów, organ antymonopolowy uznał ocenianą praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie ze złożoną deklaracją od dnia 23.01.2009r. stosowane są nowe warunki gwarancji (Karta nr 27). Nowy dokument zawiera następujące treści: „Niniejsza gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza, ani nie zawiesza uprawnień kupującego

wynikających z niezgodności towaru z umową.” „Ochrona gwarancyjna może być realizowana tylko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.” (Karta nr 32).

Wprowadzenie do treści warunków gwarancji powyżej przytoczonych informacji spowodowało, iż konsumenci dysponują wiedzą niezbędną do dochodzenia roszczeń. Dodatkowo biorąc pod uwagę działania podjęte przez Spółkę opisane w uzasadnieniu stwierdzenia zaniechania stosowania praktyki określonej w pkt I sentencji decyzji, organ antymonopolowy uznał, iż Spółka podjęła działania mogące zostać uznane za zaniechanie stosowania zakwestionowanej praktyki. W opublikowanym oświadczeniu w zakresie niniejszej praktyki, Spółka poinformowała: „Równocześnie informujemy, iż udzielona Państwu gwarancja obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a nadto, że udzielona gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza, ani nie zawiesza Państwa uprawnień wynikających z niezgodności towaru z umową.” (Karta nr 91).

W związku z powyższym uzasadnione stało się uznanie na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy antymonopolowej, praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzenie zaniechania jej stosowania z dniem 23.01.2009r.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt II sentencji.

III. Zgodnie z art. 105 § 1 k.p.a., *gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.* Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której mowa w art. 105 § 1 k.p.a. oznacza, że brak jest któregoś z elementów pozwalających na rozstrzygnięcie sprawy co do jej istoty. Bezprzedmiotowość postępowania wynikać może zarówno z przyczyn podmiotowych (np. śmierć strony, ustanie bytu prawnego osoby prawnej), jak i przedmiotowych (np. w przypadku stwierdzenia, że organ który wszczął postępowanie na żądanie strony, nie jest właściwy do jego prowadzenia, gdy strona wnosi o wydanie decyzji tożsamej w decyzją uprzednią).

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów umożliwiają wydanie decyzji na podstawie art. 26 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów: o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzone zostanie naruszenie zakazu określonego w art. 24. Zgodnie z art. 27 ust. 1 ww. ustawy, nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. Natomiast zgodnie z art. 28 ust. 1 ww. ustawy, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania - że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań.

Zgodnie z art. 83 ww. ustawy, w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem art. 84. Biorąc pod uwagę powyższe, w sytuacji rozstrzygnięcia innego, niż przewiduje ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów zastosowanie mają przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. W związku z powyższym zastosowanie ma powyżej przytoczony art. 105 § 1 k.p.a.

Postępowanie zostało wszczęte w związku z podejrzeniem naruszenia art. 24 ust. 1 ustawy antymonopolowej, zgodnie z którym zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Ustawa antymonopolowa w art. 24 ust. 2 i 3 stanowi, że przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

W przypadku, gdy doszło do naruszenia art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, organ antymonopolowy na mocy art. 26 ust. 1 tej ustawy uznaje określoną praktykę za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazuje zaniechanie jej stosowania.

W zakresie punktu III sentencji decyzji oceniana praktyka dotyczy bezprawnego określenia w umowach wysokości kary umownej z tytułu opóźnienia w podpisaniu protokołu, przekraczającej wysokość odsetek maksymalnych zdefiniowanych w art. 359 § 2¹-2³ k.c.

§ 4 pkt 2 *umów o roboty budowlano-montażowe* stanowi, iż „*W przypadku nieuzasadnionej odmowy podpisania protokołu końcowego przez Zamawiającego, Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną w wysokości 1% wynagrodzenia Wykonawcy brutto o którym mowa w § 2 pkt 1 i 2 umowy, za każdy dzień opóźnienia w podpisaniu protokołu*”.

W trakcie prowadzonego postępowania przedsiębiorca dokonał zmiany treści powyższego postanowienia. Otrzymało ono brzmienie:

§ 4 pkt 2 „*W przypadku nieuzasadnionej odmowy podpisania protokołu końcowego przez Zamawiającego, Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną w wysokości 0,065% wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 2 pkt 1 i 2 umowy, za każdy dzień opóźnienia w podpisaniu protokołu*” (Karta nr 31).

Powyższe postanowienia określają wysokość należnych przedsiębiorcy kwot w sytuacji odmowy podpisania protokołu końcowego. Zgodnie z § 3 pkt 1 umowy druga część wynagrodzenia płatna jest w dniu wykonania robót budowlanych. § 4 pkt 1 umowy stanowi, iż Zamawiający zobowiązany jest do potwierdzenia wykonania robót budowlano-montażowych, przez podpisanie protokołu końcowego (Karta nr 15). Zgodnie z powyższymi postanowieniami pozostała część wynagrodzenia niezapłacona jako zaliczka, płatna jest w dniu wykonania robót. Momentem wykonania robót zgodnie z umową jest podpisanie protokołu końcowego. Tym samym wraz z podpisaniem protokołu końcowego konsument wpłaca ostatnią część wynagrodzenia. W zakwestionowanym postanowieniu, w sytuacji nieuzasadnionej odmowy podpisania protokołu, przedsiębiorca nalicza opłaty, których wysokość została określona procentowo od wartości całego należnego wynagrodzenia.

Zgodnie z art. 359 § 2¹-2³ k.c., maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne. Postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych, także w razie dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, organ antymonopolowy stwierdził, iż przedsiębiorca określił wysokość kar jakie zostaną naliczone konsumentowi z tytułu nieuzasadnionej odmowy podpisania protokołu odbioru. Analiza art. 359 § 2¹-2³ k.c. wykazała, iż ma on zastosowanie do zobowiązań jakie powstają z tytułu czynności prawnych z tytułu należności pieniężnych. Tym samym wielkości maksymalnych odsetek jakie mogą być naliczane mają zastosowanie, co do pobranych odsetek, gdy konsument nie dokona płatności w terminie. Natomiast oceniane postanowienia dotyczą odmowy podpisania protokołu. W sytuacji gdy konsument odmówi podpisania protokołu, i równocześnie nie ma ku tej odmowie podstaw, przedsiębiorca ma prawo naliczyć karę. Przedmiotowa kara nie może mieć charakteru nadmiernej kary umownej. Wszczynając postępowanie organ antymonopolowy kierował się tym, iż kara w wysokości 1% wynagrodzenia wykonawcy brutto, o którym mowa w § 2 pkt 1 i 2 umowy, za każdy dzień opóźnienia w podpisaniu protokołu, może zostać uznana za nadmiernie wygórowaną. W 100 dniu opóźnienia w podpisania protokołu konsument musi już zapłacić dwukrotność wynagrodzenia. Karę w takiej wysokości należy uznać za nieproporcjonalnie wysoką. Jako warunek naliczania tak wysokiej kary określono sytuację, którą jest nieuzasadniona odmowa podpisania protokołu końcowego. Okoliczność ta umożliwia przedsiębiorcy dowolną interpretację zajścia zdarzenia uprawniającego do naliczenia kary. Biorąc pod uwagę powyższe, określona w umowie kara umowna może być oceniana przez pryzmat art. 385(3) pkt 17 k.c. zgodnie z którym

za niedozwolone postanowienie umowne uważa się te, które w szczególności nakładają na konsumenta, który nie wykonał zobowiązania lub odstąpił od umowy, obowiązek zapłaty rażąco wygórowanej kary umownej lub odstępnego.

Na podstawie powyższej analizy, organ antymonopolowy stwierdził, iż kwestionowane w niniejszym postępowaniu wysokości kar naliczanych w sytuacji nieuzasadnionej odmowy podpisania protokołu, nie powinny w tym przypadku być oceniane przez pryzmat art. 359 § 2¹-2³ k.c. Równolegle brak jest obecnie w rejestrze niedozwolonych postanowień umownych prowadzonym przez Prezesa klauzuli uznającej za sprzeczne z prawem ustalenie odsetek na poziomie 0,065% dziennie.

Biorąc pod uwagę przesłanki podane w powyższym uzasadnieniu, organ antymonopolowy stwierdził, iż brak jest podstaw do stwierdzenia, iż stosowana praktyka w zakresie objętym postępowaniem jest bezprawna.

W związku z faktem, że nie zaistniała przesłanka bezprawności działań, organ antymonopolowy uznał za zasadne umorzyć postępowanie.

Wobec powyższego orzeka się jak w pkt III sentencji decyzji.

IV. Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu może skorzystać z uprawnienia do nałożenia na przedsiębiorcę stosującego praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Kara taka może być nałożona bez względu na to, czy przedsiębiorca dopuścił się naruszenia celowo, czy też nieumyślnie. Stosownie do art. 111 ustawy antymonopolowej przy ustalaniu wysokości kar pieniężnych, w tym kar określonych w art. 106 tej ustawy, należy uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Należy także podnieść, iż w ocenie organu antymonopolowego brzmienie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów pozwala na nałożenie odrębnych kar pieniężnych za poszczególne naruszenia stwierdzone w niniejszej decyzji. Zgodnie bowiem z przedmiotowym przepisem organ antymonopolowy może nałożyć karę pieniężną na przedsiębiorcę, jeżeli ten dopuścił się naruszenia art. 24 ww. ustawy, z czego wynika, że określona w tym przepisie kara może dotyczyć każdego naruszenia stwierdzonego względem danego przedsiębiorcy. W ocenie organu antymonopolowego zastosowanie takiego rozwiązania jest ponadto pożądane z tego względu, iż pozwala na uwzględnienie przy nakładaniu kar w sposób zindywidualizowany wszystkich okoliczności związanych ze stosowaniem określonych naruszeń, które mogą różnić pod wieloma względami (np. wagą naruszenia, zasięgiem oddziaływania praktyki, skutkami, jakie praktyka wywołuje na rynku i ich dotkliwością dla kontrahentów, czasem jej trwania itp.), a tym samym pozwala na nałożenie kary adekwatnej do danego naruszenia.

Kara nakładana przez organ antymonopolowy na przedsiębiorcę, który dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów służy podkreśleniu naganności ocenianego zachowania. Zawodowy (profesjonalny) charakter świadczenia usług wymaga prowadzenia działalności w sposób zapewniający poszanowanie dobrych obyczajów oraz słuszych interesów konsumentów, co wiąże się z respektowaniem obowiązujących przepisów prawa.

IV.1 Organ antymonopolowy uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy istnieją podstawy do nałożenia na OKF-SERVICE Sp. z o.o. kary pieniężnej również z tytułu naruszenia stwierdzonego w pkt I niniejszej sentencji decyzji tj. z tytułu stosowania w zawieranych z konsumentami umowach postanowienia wpisanego do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ K.p.c.

Dokonując wyliczenia kary, organ antymonopolowy wziął pod uwagę osiągnięty przez OKF-SERVICE Sp. z o.o. w roku 2008 przychód, który wyniósł 4 809 950,36 zł. (Karta nr 76). Szacowana w oparciu o ww. dane maksymalna kara, jaka mogłaby zostać w niniejszym przypadku nałożona, to 480 995 zł

Jak stwierdzono w uzasadnieniu stosowania przedmiotowej praktyki zarówno zakwestionowane postanowienie jak i wpisane do rejestru, ograniczają możliwość rozstrzygnięcia

sporów do sądu właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy. Takie narzucenie Sądu, który ma rozstrzygnąć o sporze jest sprzeczne z Kodeksem cywilnym.

Ustalając wysokość kary organ antymonopolowy wziął pod uwagę bezpośredni wpływ stosowania zakwestionowanej praktyki na pogorszenie się sytuacji konsumentów w stosunku do praw przyznanych im przez przepisy prawa.

W kontekście analizy wagi stwierdzonego naruszenia wzięto także pod uwagę długotrwały okres stosowania zakwestionowanej praktyki, tj. od 01.01.2008r. Przedsiębiorca datę tę podał jako początek stosowania zakwestionowanego wzorca umowy o roboty budowlano-montażowe w oparciu o który zawierane były umowy z konsumentami.

W związku z powyższym organ antymonopolowy uznał, iż natura naruszenia uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie 0,03% przychodu uzyskanego przez Spółkę w 2008 r.

Wyliczając ostateczny wymiar kary, organ antymonopolowy wziął pod uwagę okoliczności łagodzące. Istotne jest, iż w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółka zaprzestała stosowania zakwestionowanej praktyki. Dodatkowo Spółka z własnej inicjatywy publicznie poprzez ogłoszenie prasowe oświadczyła, iż stosowane postanowienia mogą być uznane za niekorzystne. Po emisji przedmiotowego ogłoszenia, udokumentowała to.

Procent obniżen zastosowanych z uwagi na występujące w sprawie okoliczności łagodzące wyniósł 50%.

W związku z powyższym ustalono wysokość kary na kwotę 721,49 PLN (słownie złotych: siedemset dwadzieścia jeden i 49/00). W ocenie organu antymonopolowego wymierzona kara w wysokości około 0,015% przychodu uzyskanego przez „OKF-SERVICE” w 2008 r. i stanowiąca około 0,15% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 1 pkt 4) ustawy antymonopolowej jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych Spółki. Organ antymonopolowy uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanych w niniejszym postępowaniu zachowań przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w pkt IV.1 sentencji niniejszej decyzji.

IV.2 Organ antymonopolowy uznał, iż w okolicznościach niniejszej sprawy istnieją podstawy do nałożenia na OKF-SERVICE Sp. z o.o. kary pieniężnej również z tytułu naruszenia stwierdzonego w pkt II niniejszej sentencji decyzji tj. z tytułu naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nie zamieszczenie w „Warunkach gwarancji” pełnych informacji o: terytorialnym zasięgu ochrony gwarancyjnej oraz oświadczenia, że gwarancja na sprzedany towar konsumpcyjny nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z niezgodności towaru z umową, co zostało uznane za sprzeczne z art. 13 ust. 4 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej.

Dokonując wyliczenia kary, organ antymonopolowy wziął pod uwagę osiągnięty przez OKF-SERVICE Sp. z o.o. w roku 2008 przychód, który wyniósł 4 809 950,36 zł. (Karta nr 76). Szacowana w oparciu o ww. dane maksymalna kara, jaka mogłaby zostać w niniejszym przypadku nałożona, to 480 995 zł.

Jak stwierdzono w uzasadnieniu stosowania przedmiotowej praktyki, powodowała ona, iż konsumenci nie otrzymywali rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, zgodnie z wymaganiami narzuconymi przez przepisy ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży. W konsekwencji tego braku, konsumenci nie mieli wiedzy o wszystkich prawach im przysługujących, a więc, iż w sytuacji wystąpienia niezgodności towaru z umową mogą dochodzić swoich praw również z tego tytułu, a nie wyłącznie na podstawie warunków gwarancji. Analizując powyższą sytuację, stwierdzone zostało, iż przedsiębiorca dopuścił, się stosowania przedmiotowej praktyki na etapie zawarcia kontraktu z wpływem na wykonanie.

Ustalając wysokość kary organ antymonopolowy wziął pod uwagę bezpośredni wpływ stosowania zakwestionowanej praktyki na pogorszenie się sytuacji konsumentów w stosunku do praw przyznanych im przez przepisy prawa.

W kontekście analizy wagi stwierdzonego naruszenia wzięto także pod uwagę długotrwały okres stosowania zakwestionowanej praktyki, tj. od 01.01.2008r. Przedsiębiorca datę tę podał jako

początek stosowania zakwestionowanej Karty gwarancyjnej wykorzystywanej przy zawieranych z konsumentami umowach o roboty budowlano-montażowe.

W związku z powyższym organ antymonopolowy uznał, iż natura naruszenia uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie 0,2% przychodu uzyskanego przez Spółkę w 2008 r.

Wyliczając ostateczny wymiar kary, organ antymonopolowy wziął pod uwagę okoliczności łagodzące. Istotne jest, iż w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółka zaprzestała stosowania zakwestionowanej praktyki. Dodatkowo Spółka z własnej inicjatywy publicznie poprzez ogłoszenie prasowe oświadczyła, iż stosowane postanowienia mogą być uznane za niekorzystne. Po emisji przedmiotowego ogłoszenia, udokumentowała to. Procent obniżek zastosowanych z uwagi na występujące w sprawie okoliczności łagodzące wyniósł 50%.

W związku z powyższym ustalono wysokość kary na kwotę 4809,95 PLN (słownie złotych: cztery tysiące osiemset dziewięć i 95/00). W ocenie organu antymonopolowego wymierzona kara w wysokości około 0,1% przychodu uzyskanego przez „OKF-SERVICE” w 2008 r. i stanowiąca około 1% maksymalnego wymiaru kary przewidzianego w art. 106 ust. 1 pkt 4) ustawy antymonopolowej jest adekwatna do stopnia naruszenia przepisów ww. ustawy i współmierna do możliwości finansowych Spółki. Organ antymonopolowy uznał, że orzeczona kara powinna pełnić funkcję dyscyplinującą i prewencyjną tak, aby zapobiec w przyszłości stosowaniu podobnych naruszeń. Niniejsza kara powinna pełnić również funkcję edukacyjną i wychowawczą, a także podkreślać naganność zakwestionowanych w niniejszym postępowaniu zachowań przedsiębiorcy.

Wobec powyższego orzeczono, jak w pkt IV.2 sentencji niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiszczyć w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Katowicach

Dyrektor Delegatury Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów w Katowicach
Maciej Fragsztajn